

Glaucoomoperatie

XEN implantaat

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

**albert
schweitzer**

Let op!

U belt één werkdag voor uw opname tussen 15.00 -16.00 uur naar de afdeling Dagbehandeling van locatie Zwijndrecht, tel. (078) 654 24 86.

U hoort dan hoe laat u opgenomen wordt. Als u op maandag wordt opgenomen, dan belt u de vrijdag ervoor.

Opname:

Datum: _____

Tijd: _____

Inleiding

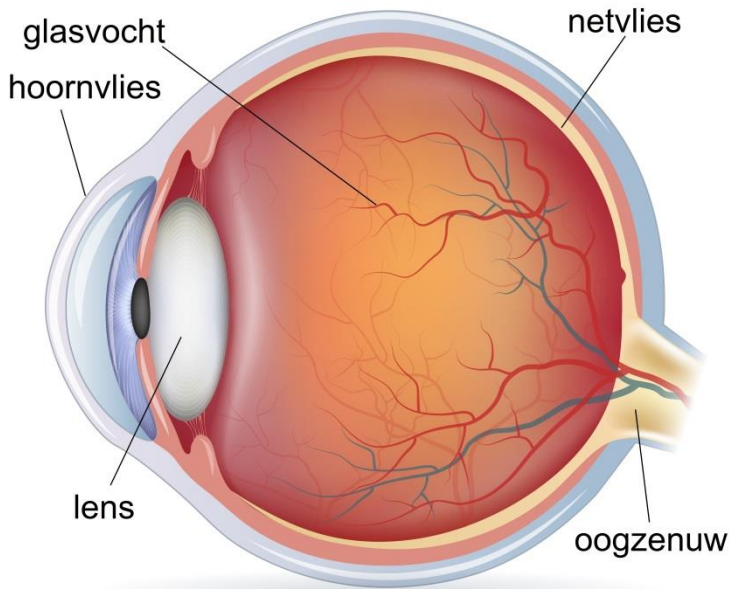
In deze folder leest u meer over de operatie aan glaucoom waarbij een XEN-implantaat geplaatst wordt.

Glaucoom

De oogzenuw

Onze ogen worden door oogzenuwen met de hersenen verbonden. Via deze oogzenuwen komt het beeld, dat door de ogen gevormd wordt, in de hersenen terecht. Zo worden we ons bewust van datgene wat onze ogen 'zien'.

De oogzenuw verlaat de oogbol achterin het oog. (zie afbeelding 1). In de oogzenuw bevinden zich de zenuwvezels, die vanaf het netvlies naar de hersenen lopen.

Afbeelding 1: doorsnede van het oog

Schade aan de oogzenuw

Glaucoom is een oogaandoening die de oogzenuw kan aantasten. De zenuwvezels in de oogzenuw gaan bij deze aandoening geleidelijk verloren. Hierdoor ontstaan blinde vlekken in het gezichtsveld. Dit worden gezichtsveld-defecten genoemd.

Aankankelijk zult u deze blinde vlekken nauwelijks opmerken, omdat ze zeer langzaam ontstaan.

Meer algemene informatie leest u in de folder 'glaucoom'.

Glaucoomoperatie

De oogarts heeft met u besproken dat er een zogeheten XEN-implantaat wordt geplaatst. Het XEN-implantaat is een dun, zacht buisje. Het is ontwikkeld om permanent in het oog te blijven. Het buisje wordt vanuit de voorste oogkamer door de afvoerkanaaltjes geschoven, zodat het oogvocht daar doorheen het oog kan verlaten. Het vocht vormt daarna een klein blaasje (filtratieblaasje of 'bleb') onder het bindvlies van het oog onder het bovenste ooglid.

Het XEN-implantaat is zó klein dat u het zeer waarschijnlijk niet kunt zien of voelen. Het XEN-implantaat geeft geen garantie dat u na de operatie uw ogen niet meer hoeft te druppelen met oogdruk verlagende druppels.

Risico's

Elke operatie heeft altijd een risico. Wij doen ons best om deze risico's zo klein mogelijk te houden. De risico's bij deze operatie zijn:

- Verlittekening van de filterblaas, waardoor een nieuwe operatie nodig is. Dit komt bij 1 op de 5 patiënten voor.
- Infectie of een bloeding.
- Ontstekingsreactie na de operatie.
- Te lage of te hoge oogdruk na de operatie.
- Toename van staar.

De voordelen van een XEN-implantaat zijn groter dan het risico op complicaties.

Vorbereidingen thuis

Bloedverduunners

Als u bloed verdunnende medicijnen gebruikt, moet u dit altijd zeggen tegen de oogarts. De oogarts bespreekt met u of en hoelang voor de operatie u tijdelijk moet stoppen met deze medicijnen. Ook het gebruik van pijnstillers moet worden gemeld omdat sommige pijnstillers een bloedverdunnende werking hebben.

Vervoer regelen

Regel op tijd uw vervoer naar huis, omdat u zelf geen voertuig mag besturen.

Overige voorbereidingen op de dag van de operatie

- U hoeft voor de operatie niet nuchter te zijn.
- U mag geen make-up en/of gezichtscrème gebruiken.
- Wilt u uw sieraden thuislaten?
- Als u piercings heeft in het gelaat, haalt u deze eruit.

De opname

Op het afgesproken tijdstip meldt u zich bij de receptie (hoofdingang) van **locatie Zwijndrecht**. De receptionist verwijst u van daaruit naar de afdeling Dagbehandeling.

Op de afdeling Dagbehandeling ontvangt één van de verpleegkundigen u. Hier worden een aantal voorbereidingen voor de operatie gedaan, zoals het druppelen van het te opereren oog.

U krijgt een jas over uw kleding aan, een muts op om uw haren te bedekken en slofjes om uw schoenen.

Als u een hoortoestel heeft, doet u deze kort voor de operatie uit aan de kant van het te opereren oog.

We brengen u in een rolstoel naar voorbereidingsafdeling.

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een behandeling krijgt.

Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden. Aarzel ook niet om vragen te stellen. Achterin vindt u de nodige contactgegevens.

De operatie

De operatie wordt meestal onder lokale verdoving gedaan. Kort voor de operatie krijgt u eerst verdovende druppels in uw oog. Vervolgens geeft de oogarts een plaatselijke verdoving via een injectie.

Door verdovende druppels voelt u hier weinig van. De injectie maakt uw oog gevoelloos en vrijwel onbeweeglijk. U blijft tijdens de operatie bij bewustzijn.

De operatie duurt ongeveer 20 minuten. Heeft u ook staar, dan kan uw arts beslissen om het XEN-implantaat tijdens de staaroperatie in te brengen.

Na afloop worden oogdruppels en zalf in uw oog gedaan. U krijgt daarna een verband met een beschermend kapje op uw oog. Dit kapje laat u zitten tot de volgende ochtend.

Na de operatie

Na de operatie brengen we u in een rolstoel terug naar de afdeling Dagbehandeling. Zodra u zich goed voelt, mag u het ziekenhuis verlaten.

We raden u aan om het ziekenhuis niet alleen te verlaten. Laat u ophalen en zorg voor passend vervoer zoals met een auto, taxi of hopper. Na de operatie mag u zelf geen voertuig besturen.

Klachten

Het kan gebeuren dat u na de operatie last heeft van:

- Tijdelijke minder goed zicht.
- Tranend/ gevoelig oog en 'zandkorrel' gevoel.
- Een bloeditstorting.

Deze klachten zijn een gevolg van de operatie en verdwijnen vanzelf.

Periode van herstel

Controle bij de oogarts

De dag na de operatie moet u al terugkomen voor de eerste controle.

Verder komt u de eerste drie maanden na de operatie regelmatig op controle. Als uw oog goed is hersteld komt u weer 2x per jaar op controle.

Helaas stijgt bij 1 op de 5 patiënten de oogdruk na verloop van tijd weer door verlittekening van de filterblaas. Een nieuwe operatie kan dan nodig zijn.

Moet ik nog glaucoomdruppels blijven gebruiken?

Bij de helft van de patiënten daalt de oogdruk na deze operatie naar gewenst niveau. Bij de andere helft moet soms opnieuw gedruppeld worden om de oogdruk in het oog voldoende laag te houden. Soms is ook een bijkomende operatie nodig. Andere glaucoomoperaties blijven nog mogelijk na plaatsing van een XEN- implantaat. Als dit nodig is wordt u alsnog verwezen naar een academisch ziekenhuis.

Verbeter mijn zicht of gezichtsveld na de operatie?

De uitval aan uw zicht of gezichtsveld die u al heeft, blijft zo. Het doel van de operatie is dan ook niet om uw zicht en gezichtsveld te verbeteren maar om de oogdruk verder te verlagen. Dit is belangrijk om verdere schade te voorkomen en het zicht dat u nu nog heeft, langer te behouden.

Oogdruppels

- De eerste weken moet u uw oog regelmatig druppelen met ontstekingsremmende druppels. Volg het druppelschema. Deze wordt bepaald tijdens de controles door uw oogarts.

Het is belangrijk om dit consequent te doen, om verlittekening van de filterblaas zo veel mogelijk te voorkomen.

- Zorg ervoor dat het druppelflesje uw oog niet raakt.
- Heeft u hulp nodig bij het druppelen van uw oog? Probeer dan of familie, vrienden of buren u daarbij kunnen helpen.

Is er niemand aanwezig, dan kan eventueel de thuiszorg ingeschakeld worden. Een druppelbril is ook mogelijk. Dit is een handig hulpmiddel om veilig zelf uw oog te druppelen.

U kunt de bril van tevoren zien en kopen bij de apotheek van het ziekenhuis op locatie Dordwijk en Zwijndrecht. De prijs van deze druppelbril is €13.50 (2021).

Andere adviezen

- Wrijf de eerste maand niet in uw oog.
- De eerste twee weken na de operatie moet u een plastic beschermkapje op uw oog doen als u gaat slapen. Dit kapje plakt u met een paar pleisters vast. Dit is hetzelfde kapje dat u na de operatie op uw oog had.
- Gebruik uw huidige bril verder. Draag een zonnebril bij als u last heeft van fel (zon)licht.
- Na de operatie mag u douchen. Houd uw ogen dicht.
- U mag vliegen. Houdt u wel rekening met geplande controle momenten in de eerste maand na de operatie.

Beweging

- De eerste twee weken mag u niet bukken, zwaar tillen en persen.
- Houdt uw mond open bij niezen.
- Buig zo min mogelijk voorover. Ga in plaats daarvan door uw knieën.

- De eerste 2 weken mag u geen balsporten beoefenen of zwaar werk te doen. Ook mag u niet zwemmen of een sauna bezoeken.
- Normale activiteiten zoals lezen, tv kijken, licht huishoudelijk werk mogen meteen na de operatie weer.

Een arts waarschuwen

Krijgt u binnen 2 weken na uw operatie last van één van de volgende klachten? Bel dan naar polikliniek oogheelkunde.

- Toenemende roodheid van het oog.
- Toenemend wazig zien van het oog.
- Toenemende pijn van het oog.

Ook al u iets niet vertrouwt, kunt u altijd van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-16.30 uur bellen naar de polikliniek Oogheelkunde, tel. (078) 654 12 33. Buiten deze tijden belt u naar de afdeling Spoedeisende Hulp, tel. (078) 652 32 10.

U kunt ook uw vraag stellen via de BeterDichtbij app.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Bel dan gerust van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-16.30 uur naar de polikliniek Oogheelkunde. We beantwoorden uw vragen graag.

- Polikliniek Oogheelkunde: tel. (078) 654 12 33.
Bereikbaar van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-16.30 uur. Als u keuze 3 intoetst krijgt u gelijk de dagcoördinator aan de lijn.
- Bij acute problemen na de operatie 's avonds en in het weekend: afdeling Spoedeisende hulp, tel. (078) 652 32 10.
- Dagbehandeling, tel. (078) 654 24 86.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

De afbeeldingen in deze folder zijn afkomstig van Shutterstock en via een licentieovereenkomst door ons verkregen. Het is derhalve aan derden niet toegestaan om deze afbeeldingen op welke wijze dan ook, te gebruiken of te kopiëren. Voor het eigen gebruik van deze afbeeldingen verwijzen wij naar www.shutterstock.com

Albert Schweitzer ziekenhuis
september 2022
pavo 1737